

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2005-792-0125
Dok.: JTS40476

Besvarelse af spørgsmål nr. 14 af 25. oktober 2005 fra Folketingets Erhvervsudvalg.

Spørgsmål:

”Er der lovmæssigt tidsgrænser for, hvor lang tid en brandforsikrings sag kan behandles, før en afklaring skal være foretaget?”

Svar:

Ved tegning af en forsikring indgår forsikrings selskabet og forsikringstager en privatretlig aftale, hvis nærmere indhold som udgangspunkt fastlægges ud fra forsikringspolice n og de forsikrings betingelser, der knytter sig til den pågældende forsikring.

Den lovgivningsmæssige ramme for forsikringsaftaler findes i forsikringsaftaleloven, der bl.a. indeholder fælles bestemmelser for alle forsikringstyper. Det gælder eksempelvis bestemmelser om præmiebetaling, selskabets betalingspligt, urigtige oplysninger ved aftalens afslutning mv. Loven indeholder ikke en udtømmende regulering af de mange forskellige spørgsmål, som kan opstå i relation til den nærmere fastlæggelse af den enkelte forsikringsaftales indhold.

Der er bl.a. ikke lovmæssigt fastsat en absolut frist for, hvor lang tid en forsikrings sag kan behandles, før en afklaring skal være foretaget. Det følger dog af forsikringsaftalelovens § 24, stk. 1, 1. pkt., at en forsikringsydelse kan fordres betalt 14 dage efter, at selskabet har været i stand til at indhente de oplysninger, der er fornødne til bedømmelse af forsikringsbegivenheden og fastsættelse af forsikringsydelsens størrelse. Er det, forinden endelig opgørelse kan finde sted, givet, at selskabet i alt fald skal betale en del af det krævede beløb, kan denne del forlanges udbetalt, jf. § 24, stk. 1, 2. pkt. Beløbet forrentes fra det tidspunkt, hvor det kan kræves betalt, jf. § 24, stk. 2.

Endvidere følger det af forsikringsaftalelovens § 25, som blev indsat ved lov nr. 434 af 10. juni 2003, at forsikrings selskabet senest 3 måneder efter anmeldelse af forsikringsbegivenheden almindeligvis skal vejlede sikrede om retten til at kræve acantobetaling efter § 24, stk. 1, 2. pkt.

Det følger desuden af forsikringsaftalelovens § 24, stk. 3, at det ikke i forsikringsaftalen kan bestemmes, at selskabet ensidigt beslutter, hvornår forsikringsydelsen skal betales, eller at forsikringsydelsen først skal betales, når selskabet ved dom er fundet pligtig til at betale.

Som det fremgår af den betænkning fra 1925, der ligger til grund for forsikringsaftaleloven, vil den sikrede i almindelighed selv have mulighed for at fremskynde betalingstidspunktet, da det normalt er den sikrede, der skal fremskaffe de fornødne oplysninger. I visse situationer vil forsikringsselskabet også være berettiget til selv at foretage eller lade foretage yderligere undersøgelser. Det beror på et skøn, i hvilket omfang sådanne undersøgelser er berettigede, og det må i sidste ende afgøres ved domstolene, om det er tilfældet.

Forsikringsaftaleloven indeholder ikke regler, der særligt angår sagsbehandlingstiden eller betalingstidspunktet i brandforsikringssager. Sagsbehandlingstiden kan i sådanne sager ofte være af længere varighed afhængig af karakteren og omfanget af den relevante skade.

Justitsministeriet har i den forbindelse indhentet en udtalelse fra F&P (Forsikring & Pension), der er forsikringsselskabernes brancheorganisation, og F&P har bl.a. oplyst, at der hvert år anmeldes mere end 24.000 bygningsbrandskader til forsikringsselskaberne. Skaderne er vidt forskellige i omfang, karakter og forløb, og det er derfor ikke muligt på forhånd at bedømme den forventede sagsbehandlingstid.

F&P har endvidere oplyst, at det er i både skadelidtes og forsikringsselskabets interesse at få afsluttet en brandforsikringssag så hurtigt, som det efter omstændighederne er muligt og rimeligt, hvilket forsikringsselskaberne også bestræber sig på at efterleve i praksis. Behandling af en bygningsbrandskade sker på grundlag af den forsikringsaftale, som er indgået mellem kunden og forsikringsselskabet. F&P har dog udarbejdet en række vejledende retningslinjer vedrørende opgørelse af bygningskader, som er tilgængelige på hjemmesiden www.forsikringens-hus.dk/publikationer.

For så vidt angår det konkrete sagsforløb, har F&P oplyst, at ved små skader får kunden normalt med det samme tilsagn om at kunne iværksætte udbedring af skaden på selskabets regning. Kunden bestemmer selv, hvornår skaden skal udbedres, og efter udbedringen indsender kunden dokumentation for de afholdte udgifter. Disse skader skønnes af F&P at udgøre ca. 90 pct. af de samlede bygningsbrandssager. Ved små skader forstås skader, der udløser en erstatning på under 100.000 kr., f.eks. sodskader, skorstensbrande og mindre partielle skader.

Sagsforløbet for mellemstore bygningsbrandskader, f.eks. tagbrande og brande i køkkener, samt store bygningsbrandskader ("totalskader") falder ifølge F&P typisk i tre faser:

Den første fase, der involverer både forsikringsselskabet og kunden samt dennes eventuelle rådgiver, indledes typisk med, at en bygningstaksator besigtiger skaden og foretager en vurdering. Hvis bygningen er mere end 50 pct. beskadiget ("totalskade"), kan kunden almindeligvis vælge i stedet for reparation - at få en ny tilsvarende bygning opført. Bygningstaksatorens beregning kan almindeligvis forelægges kunden inden for den første måned efter skadestidspunktet. Dialogen mellem kunden, kundens eventuelle rådgiver og selskabet fortsætter herefter, indtil parterne er enige om erstatningsopgørelsen.

Hvis parterne ikke kan blive enige, kan parterne benytte en uvildig vurderingsmand, og såfremt de ikke kan nå til enighed på den baggrund, kan der anlægges voldgiftssag, eller sagen kan indbringes for domstolene. F&P er ikke bekendt med det eksakte antal sager, der hvert år indbringes for voldgift eller for domstolene vedrørende bygningsbrandskader, men det er F&P's vurdering, at der er tale om meget få sager.

Den anden fase, der primært involverer kunden og dennes eventuelle rådgiver, består typisk i, at byggesagen gennemføres med kunden som bygherre eventuelt i samråd med en byggeteknisk rådgiver. Tidsforløbet i forbindelse med en byggesag er ganske ofte afhængigt af, om kunden har ønsker til ændret indretning i forbindelse med reparation eller genopførelse af bygningen, om der stilles krav om fornyet byggetilladelse, om håndværkere er til rådighed for bygherren mv. Den opgjorte erstatning til reparation eller genopførelse udbetales eventuelt i rater.

Den tredje fase består i, at forsikringskunden typisk sammen med forsikringsselskabets bygningstaksator foretager en slutbesigtigelse, når skaden er udbedret.